

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ
ΕΜΕ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΛΥΚΕΙΟ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2026

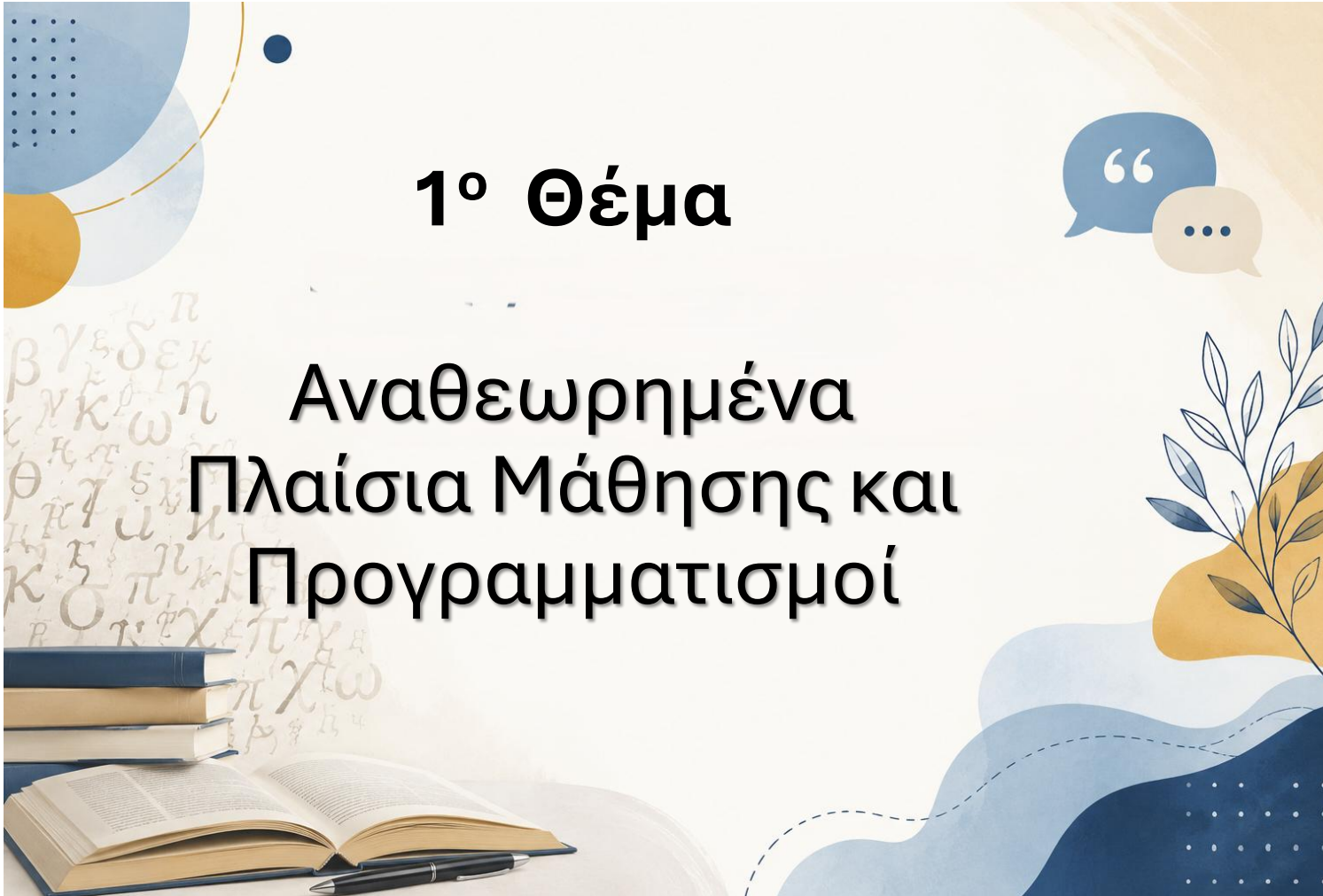
ΘΕΜΑΤΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ

1. Αναθεωρημένα Πλαίσια Μάθησης και Προγραμματισμοί
2. Επισημάνσεις που αφορούν στη Διδακτική Μεθοδολογία και την αξιολόγηση του μαθήματος
3. Η πολυτροπικότητα των κειμένων και η διαχείρισή τους στην τάξη
4. Ο ενεργός και δημοκρατικός πολίτης στο επίκεντρο της διδασκαλίας του μαθήματος της Ν. Ε. Γλώσσας
5. Δράσεις/Διαγωνισμοί

1^ο Θέμα

Αναθεωρημένα Πλαίσια Μάθησης και Προγραμματισμοί

1. Ταύτιση Διδακτέας και Εξεταστέας ύλης.
2. Ενοποίηση Πλαισίων Μάθησης και αντίστοιχων Προγραμματισμών για κάθε τάξη και τετράμηνο, με περιορισμένες αναπροσαρμογές.

☞ ΠΡΟΣΟΧΗ: Νοείται ότι το Αναλυτικό Πρόγραμμα αποτελεί τη βάση επί της οποίας έγιναν οι όποιες αλλαγές (αφαιρέσεις, προσθήκες κ.λπ.), γι' αυτό και όλοι/όλες οφείλουμε πάντοτε να το συμβουλευόμαστε.

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ Α' ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ

- 1) Παιδεία – Εκπαίδευση. Ενεργός,
Συνειδητοποιημένος και Ελεύθερος πολίτης.
- 2) **Οικονομία** – Διαφήμιση – Καταναλωτισμός.
Υποδούλωση του σύγχρονου ανθρώπου.

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ Β' ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ

1) Κύπρος – Ελλάδα – Ευρώπη – Κόσμος.

- Η ευρωπαϊκή διάσταση της Εκπαίδευσης.
- Οι διαχρονικές αξίες του Ελληνισμού.
- Οι σύγχρονες προκλήσεις / τα σύγχρονα προβλήματα στην παγκοσμιοποιημένη κοινωνία.
- Η ενεργός πολιτότητα/πολιτειότητα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

2) Επιστήμη – Τεχνολογία. ~~Εξανδραποδισμός~~ – Διατάραξη Οικοσυστήματος.

Διευκρινίσεις

Επιχειρηματολογία:

- Τρόποι και Μέσα Πειθούς: Επίκληση στη Λογική/στην Αυθεντία/στο Συναίσθημα/στο ήθος του πομπού/στο ήθος του δέκτη, επίθεση στο ήθος του αντιπάλου
- Συλλογιστική πορεία ~~(Συλλογισμοί, Είδη Συλλογισμών)~~. Αναγνώριση συλλογισμών (παραγωγικός, επαγωγικός, αναλογικός)

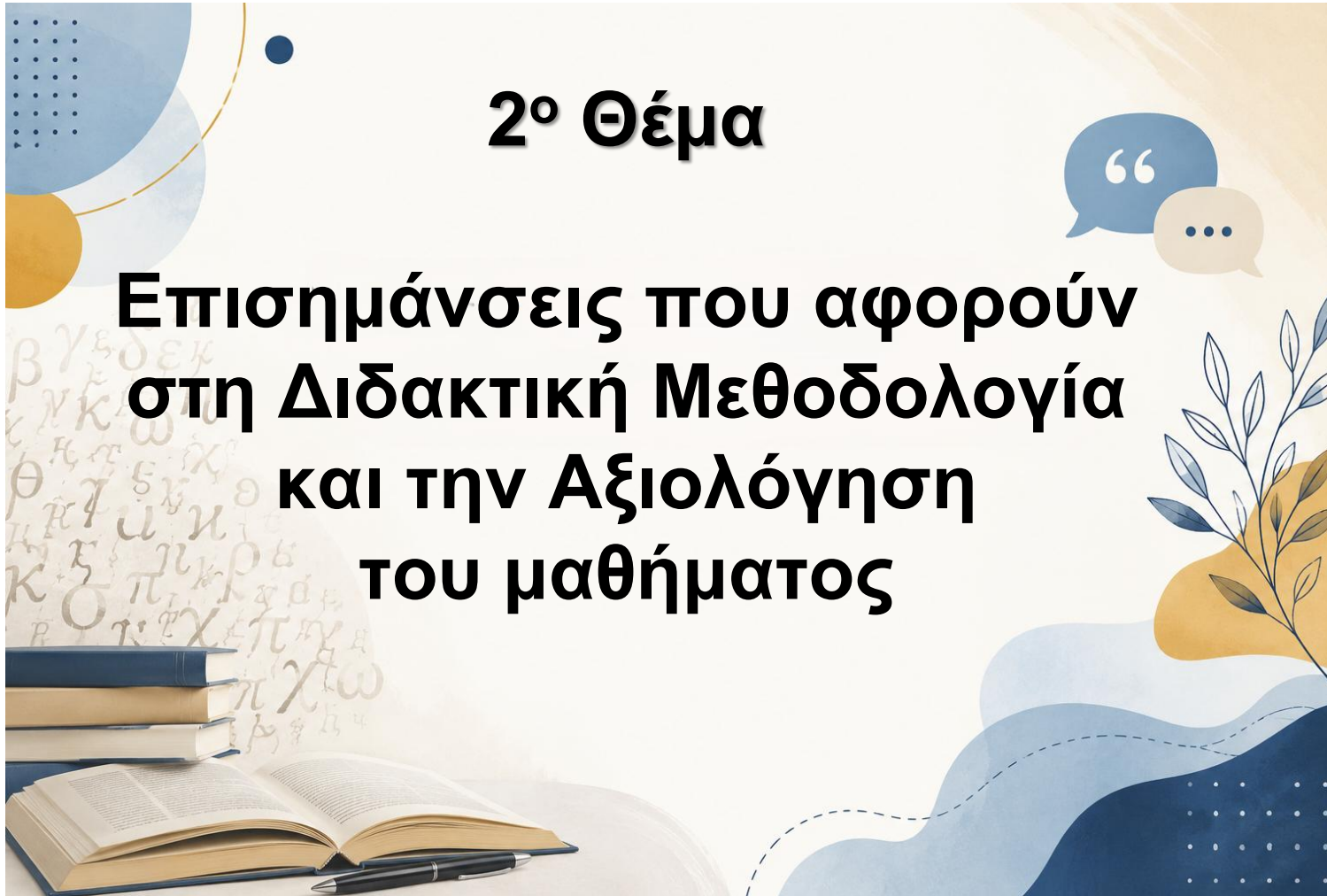
Α΄ και Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Έγιναν μικροαφαιρέσεις και πολύ
περιορισμένες αναδιατυπώσεις στα
Πλαίσια Μάθησης και τους αντίστοιχους
Προγραμματισμούς.

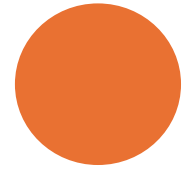

2^ο Θέμα

**Επισημάνσεις που αφορούν
στη Διδακτική Μεθοδολογία
και την Αξιολόγηση
του μαθήματος**

1η επισήμανση: Σπειροειδής μάθηση

Ο/Η εκπαιδευτικός επιβάλλεται να επανέρχεται σε όσα δίδαξε:

- είτε γιατί το επιβάλλουν οι εκπαιδευτικές ανάγκες των παιδιών,
- είτε για περαιτέρω εμπέδωση και εμβάθυνση,
- είτε για αξιοποίησή τους, ως προϋπάρχουσες γνώσεις δεξιότητες, για οικοδόμηση του καινούριου.

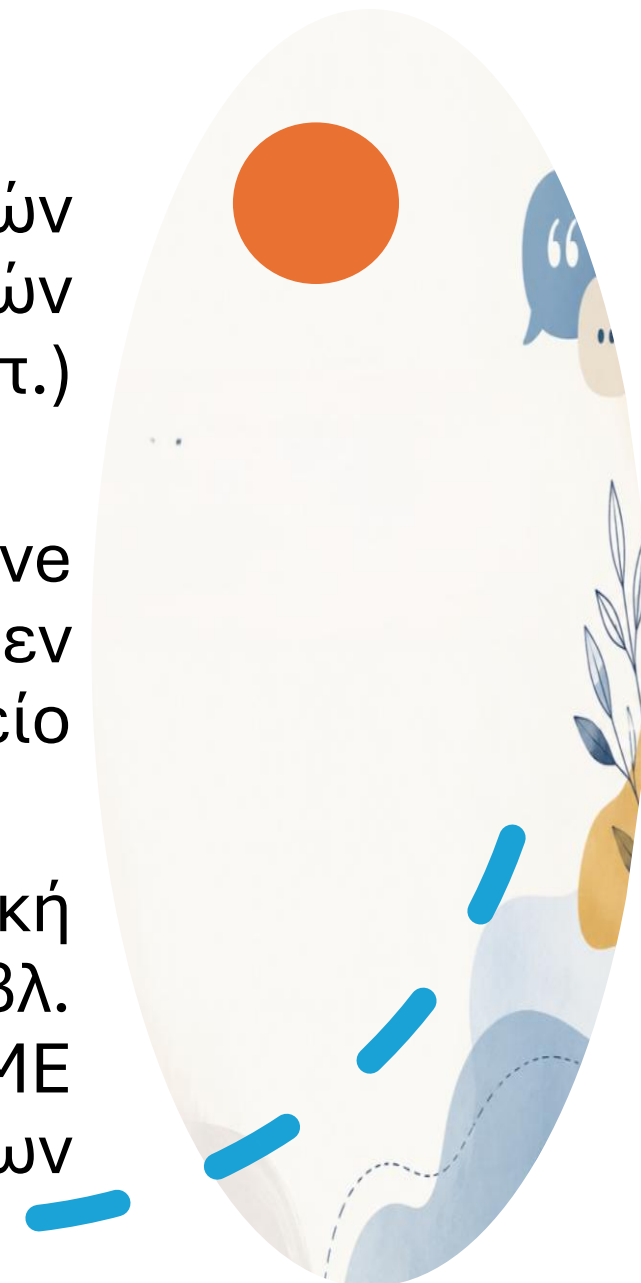

2η επισήμανση: Αντιπαραβολή κειμένων

- Επιδιώκουμε την αντιπαραβολή κειμένων, ως ένα από τα πιο ισχυρά παιδαγωγικά εργαλεία, για την καλλιέργεια και ανάπτυξη του κριτικού γραμματισμού.
- Ο κριτικός γραμματισμός δεν εστιάζει απλώς στο αν τα παιδιά κατανοούν τι λέει ένα κείμενο (βλ. λειτουργικός γραμματισμός), αλλά στο να αντιληφθούν:
 - ✓ Γιατί γράφτηκε το κείμενο; (βλ. η γλώσσα ως εργαλείο κατασκευής νοημάτων και ιδεολογιών)
 - ✓ Ποιον εξυπηρετεί;
 - ✓ Τι αποσιωπά;
 - ✓ Πώς προσπαθεί/επιδιώκει να διαμορφώσει απόψεις;

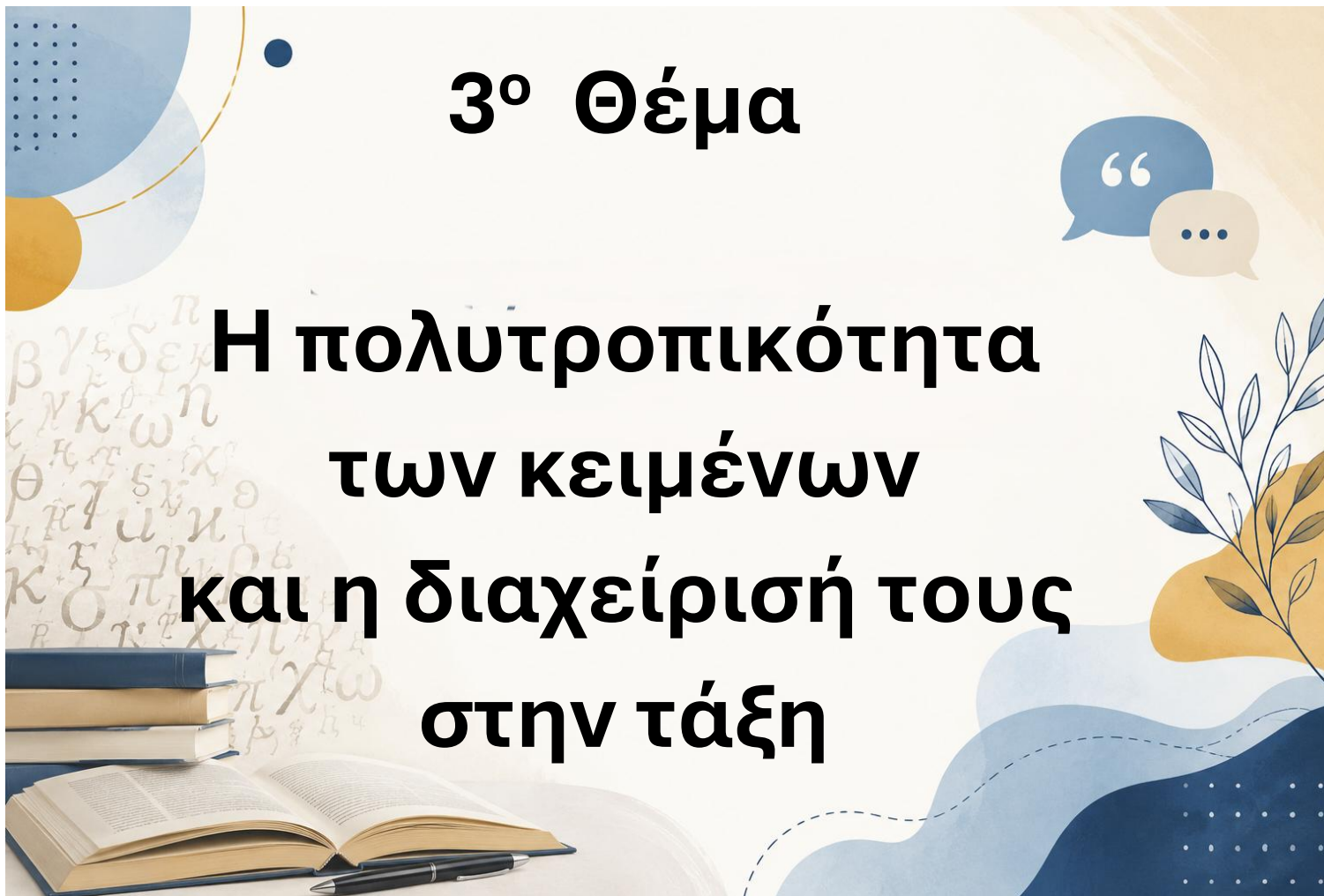
Αξιολόγηση

- ❑ Απαραίτητη η αξιοποίηση πολλαπλών ειδών (διαγνωστική, διαμορφωτική, τελική) και μορφών (προφορική, γραπτή, project, ψηφιακή κ.λπ.) αξιολόγησης.
- ❑ Έμφαση στη διαμορφωτική αξιολόγηση (formative assessment), ως καθημερινή πρακτική, καθώς αυτή δεν εστιάζει στον βαθμό αλλά λειτουργεί ως εργαλείο βελτίωσης της μάθησης.
- ❑ Νοείται ότι η γραπτή αξιολόγηση (διαγώνισμα/τελική εξέταση), ακολουθεί τους ισχύοντες κανονισμούς (βλ. συντελεστές βαρύτητας) αλλά και τις οδηγίες των ΕΜΕ αναφορικά με τη φιλοσοφία και τη δόμηση των εξεταστικών δοκιμίων των Τετραμήνων.

3^ο Θέμα

**Η πολυτροπικότητα
των κειμένων
και η διαχείρισή τους
στην τάξη**

«Όταν το μάθημα της καταστροφής
παίρνει άριστα»

Η πολυτροπικότητα των
κειμένων και η διαχείρισή τους
στην τάξη

- ✓ Δεν είναι αρκετό οι μαθητές/-τριες να αναγνωρίζουν αν ένα κείμενο είναι μονοτροπικό ή πολυτροπικό.

Στη Σκιά του Φόβου...

ΠΗΓΗ: <https://www.telegraf.rs>

Η πολυτροπικότητα των κειμένων και η διαχείρισή τους στην τάξη

Η ουσία βρίσκεται στην κριτική κατανόηση και αποδόμηση του κειμένου, γιατί έτσι οι μαθητές/-τριες θα αντιληφθούν:

- πώς τα διάφορα σημειωτικά συστήματα (λόγος, εικόνα, ήχος, κίνηση) συνεργάζονται για να παραγάγουν νοήματα,
- πώς είναι δυνατόν αυτά να επηρεάσουν τον δέκτη,
- πώς αυτά εξυπηρετούν τον σκοπό (τις προθέσεις) του δημιουργού.

Γιατί τα πολυτροπικά κείμενα αποτελούν σημαντική παράμετρο στη διδασκαλία της γλώσσας;

Οι πληροφορίες που «καταναλώνουμε» καθημερινά (βλ. ΜΚΔ, ειδησεογραφικές ιστοσελίδες, διαφημίσεις, βίντεο κ.ά.) **προσφέρονται πολυτροπικά**. Συνεπώς, το σχολείο πρέπει να εκπαιδεύσει τα παιδιά **(βλ. αυθεντική μάθηση)** μέσα από αυθεντικές περιστάσεις, προετοιμάζοντάς τα για τη μελλοντική τους ζωή.

Βία και Παραβατικότητα

Επιπρόσθετα...

Μέσα από τα πολυτροπικά κείμενα οι μαθητές/-τριες:

- ✓ Αντιλαμβάνονται ότι τα κείμενα δεν είναι ποτέ ουδέτερα· στοχεύουν μέσα από εικόνες, χρώματα και ήχους, για να επηρεάσουν *υποσυνείδητα* τον δέκτη.
- ✓ Εκπαιδεύονται να μην είναι παθητικοί «καταναλωτές πληροφοριών», αλλά άτομα που είναι σε θέση να αποδομούν τους μηχανισμούς πειθούς, χειραγώγησης, τα στερεότυπα και τις ιδεολογικές σκοπιμότητες πίσω από μια οπτική ή ακουστική επιλογή (**απαραίτητα στοιχεία για τον ενεργό πολίτη**).
- ✓ Μαθαίνουν να αντιμετωπίζουν τα κείμενα ως κοινωνικές κατασκευές και όχι ως αντικειμενικές αλήθειες.

Υποβοηθητικές Ερωτήσεις/ Ενδεικτικές Εργασίες

- ✓ Μπορούμε να ζητήσουμε από τους/τις μαθητές/-τριες να αφαιρέσουν την εικόνα από ένα άρθρο ή να αλλάξουν τη μουσική υπόκρουση σε ένα βίντεο, συζητώντας πώς αλλάζει το νόημα.
- ✓ Μπορούμε να ζητήσουμε να παρουσιάσουν το ίδιο θέμα (π.χ. μια φυσική καταστροφή) μέσα από ένα αμιγώς μονοτροπικό κείμενο (λογοτεχνία) και ένα πολυτροπικό (ρεπορτάζ με γραφήματα και βίντεο).
- ✓ Μπορούμε να αναθέσουμε στους/στις μαθητές/-τριες να μετατρέψουν ένα μονοτροπικό κείμενο σε αφίσσα, podcast ή σύντομο βίντεο, ώστε να μπουν οι ίδιοι στη θέση του δημιουργού.

Υποβοηθητικές Ερωτήσεις/ Ενδεικτικές Εργασίες

- ✓ Αντί "τι βλέπετε", μπορούμε να ρωτήσουμε "Γιατί ο δημιουργός επέλεξε αυτό το χρώμα;", "Πώς μας κάνει να νιώθουμε αυτή η γωνία λήψης;" ή "Ποιος κερδίζει από αυτό το μήνυμα;".
- ✓ Πώς η εικόνα ή ο ήχος συμπληρώνει, ενισχύει ή ακόμα και ανατρέπει το γραπτό κείμενο; [μέρος της ερώτησης ή και στο σύνολό της μπορεί να τεθεί και ως κατ' οίκον εργασία προκειμένου να αποτελέσει ερέθισμα για περαιτέρω εμβάθυνση στο επόμενο μάθημα].
- ✓ Να εντοπίζουν την κρυφή ατζέντα, τη χειραγώγηση ή τα στερεότυπα που μπορεί να μεταφέρει ένα πολυτροπικό/μονοτροπικό κείμενο (π.χ. μια διαφήμιση ή μια είδηση στα ΜΚΔ).

Θεματικοί κύκλοι:
Ψυχαγωγία – Ελεύθερος χρόνος (Α΄ Λυκ.)
και ΜΜΕ (Β΄ Λυκ.)

ΠΗΓΗ: <https://www.dreamstime.com/photos-images/couple-mobile-young.html>

Στάδια επεξεργασίας πολυτροπικού κειμένου

1. Παρατήρηση και ερμηνεία

- «Τι μήνυμα πιστεύετε ότι μεταδίδει η εικόνα για τον τρόπο με τον οποίο η χρήση του κινητού επηρεάζει την ανθρώπινη επικοινωνία; Ποια στοιχεία της εικόνας σας οδηγούν σε αυτό το συμπέρασμα;»

2. Κριτική σκέψη – αμφισβήτηση

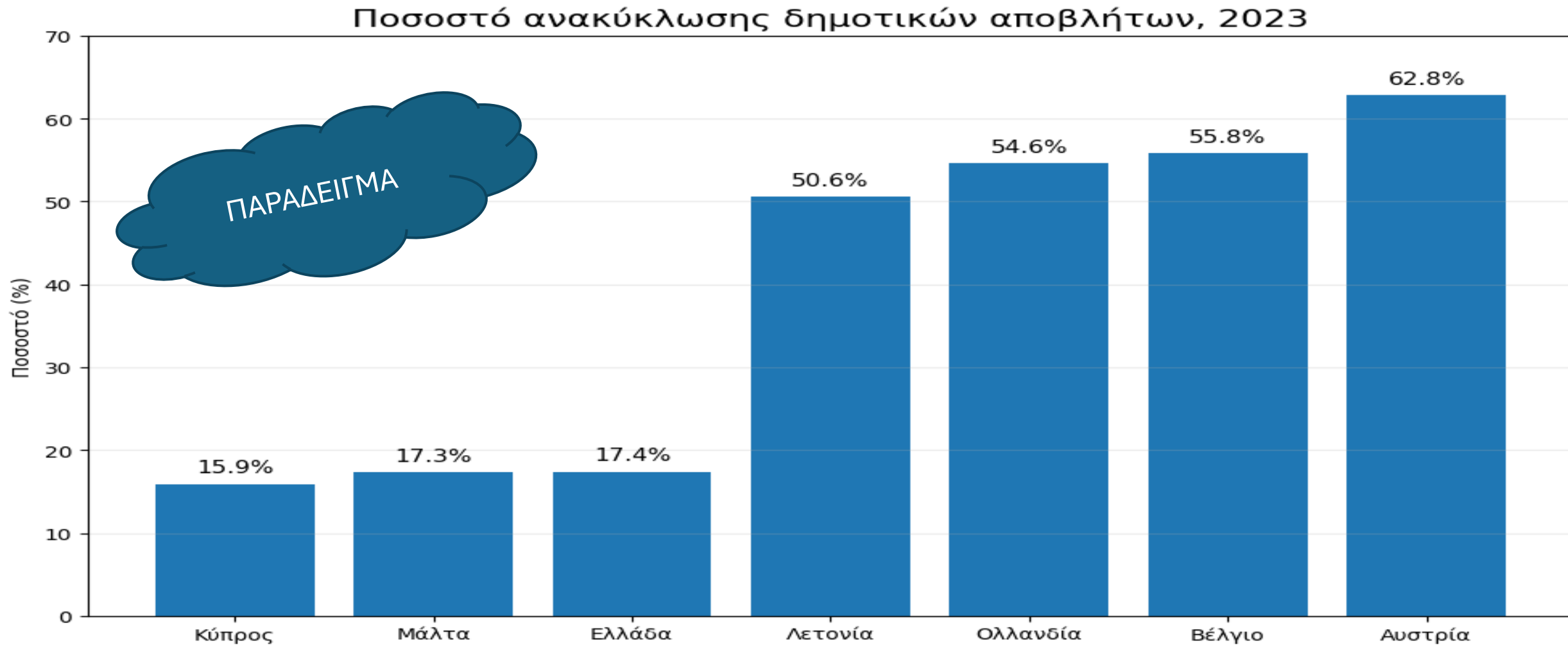
- «Είναι απαραίτητα αρνητική η εικόνα που παρουσιάζεται για τη χρήση των κινητών τηλεφώνων; Θα μπορούσε το ίδιο στιγμιότυπο να ερμηνευτεί διαφορετικά; Να αιτιολογήσετε την άποψή σας.»

3. Σύνδεση με την πραγματικότητα – αξιολόγηση

- «Πότε η χρήση της τεχνολογίας ενισχύει την ανθρώπινη επικοινωνία και πότε την υπονομεύει; Ποια κριτήρια θα μπορούσαμε να θέσουμε, ώστε η τεχνολογία να λειτουργεί ως μέσο επικοινωνίας και όχι ως εμπόδιο;»

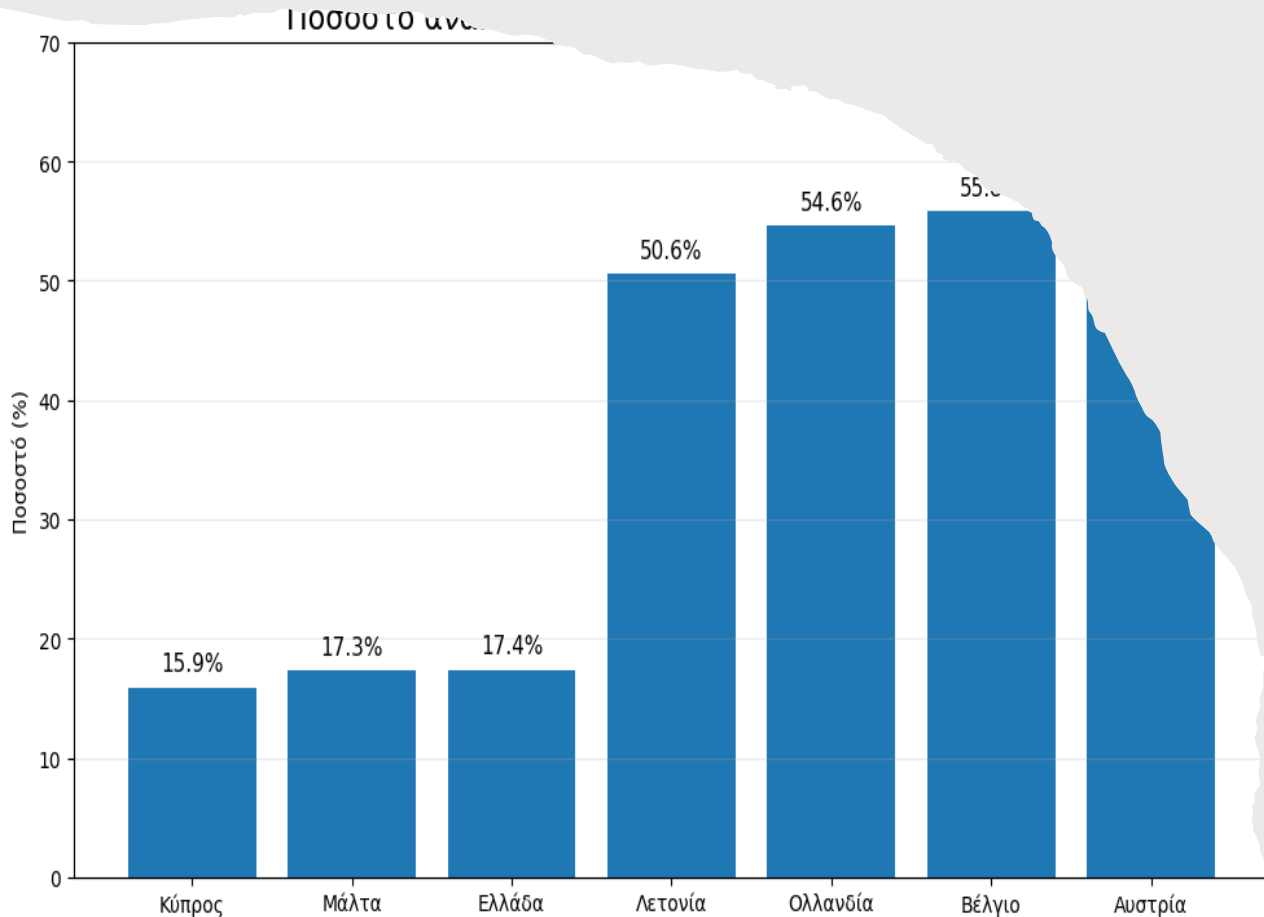

Θεματικοί κύκλοι: Οικολογία (Β΄ Λυκ.) / Τεχνολογία (Γ΄ Λυκ.)

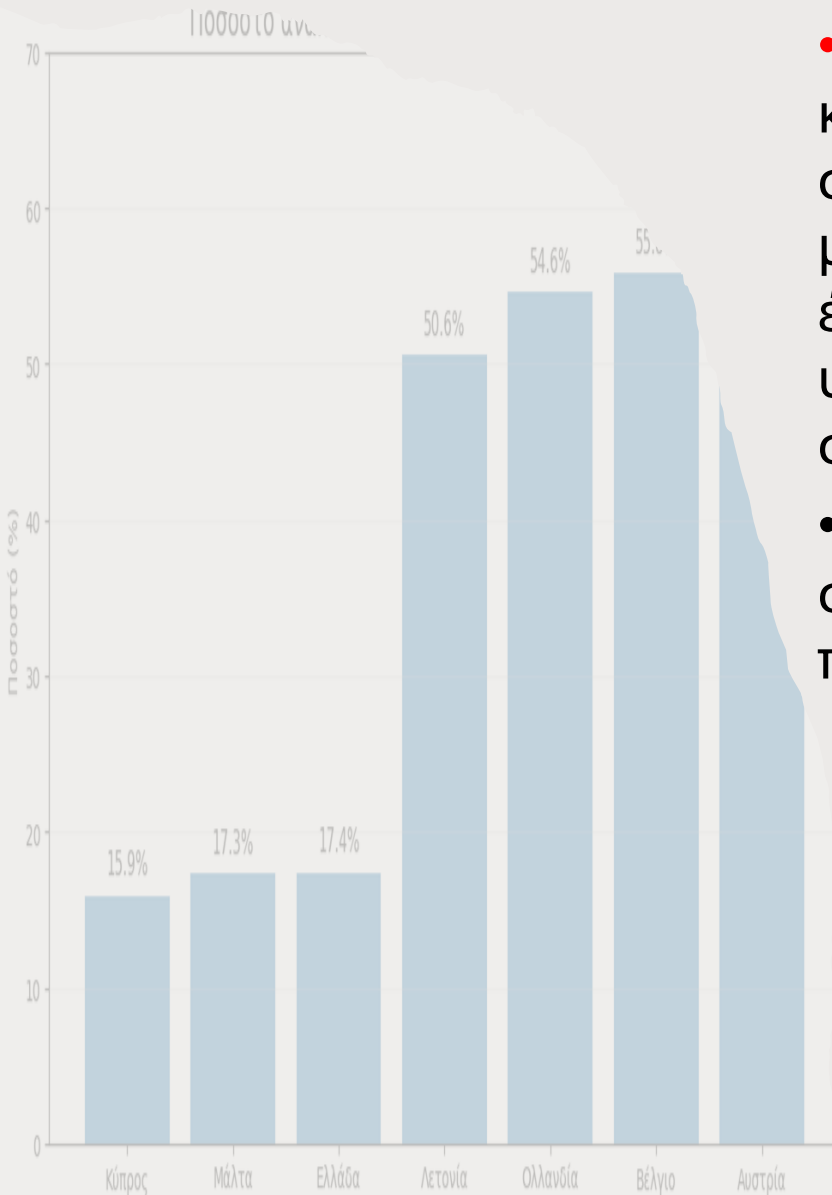
Ο μέσος όρος της ΕΕ-27 για το 2023 αναφορικά με την ανακύκλωση των αποβλήτων ανά χώρα ήταν **43,3%** (βλ. Έρευνα Eurostat, 2024)

Το ραβδόγραμμα αποτελεί μέρος πολυτροπικού κειμένου που δόθηκε στους/στις μαθητές/-τριες για επεξεργασία και περίληψη.

- Ποια συμπεράσματα προκύπτουν από το ραβδόγραμμα σχετικά με την ανακύκλωση στην Κύπρο, σε σύγκριση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες;
- Μπορούμε, μόνο από τα συγκεκριμένα δεδομένα, να συμπεράνουμε ότι οι πολίτες μιας χώρας ανακυκλώνουν περισσότερο ή λιγότερο συνειδητά; Ποιους άλλους παράγοντες θα πρέπει να εξετάσουμε;

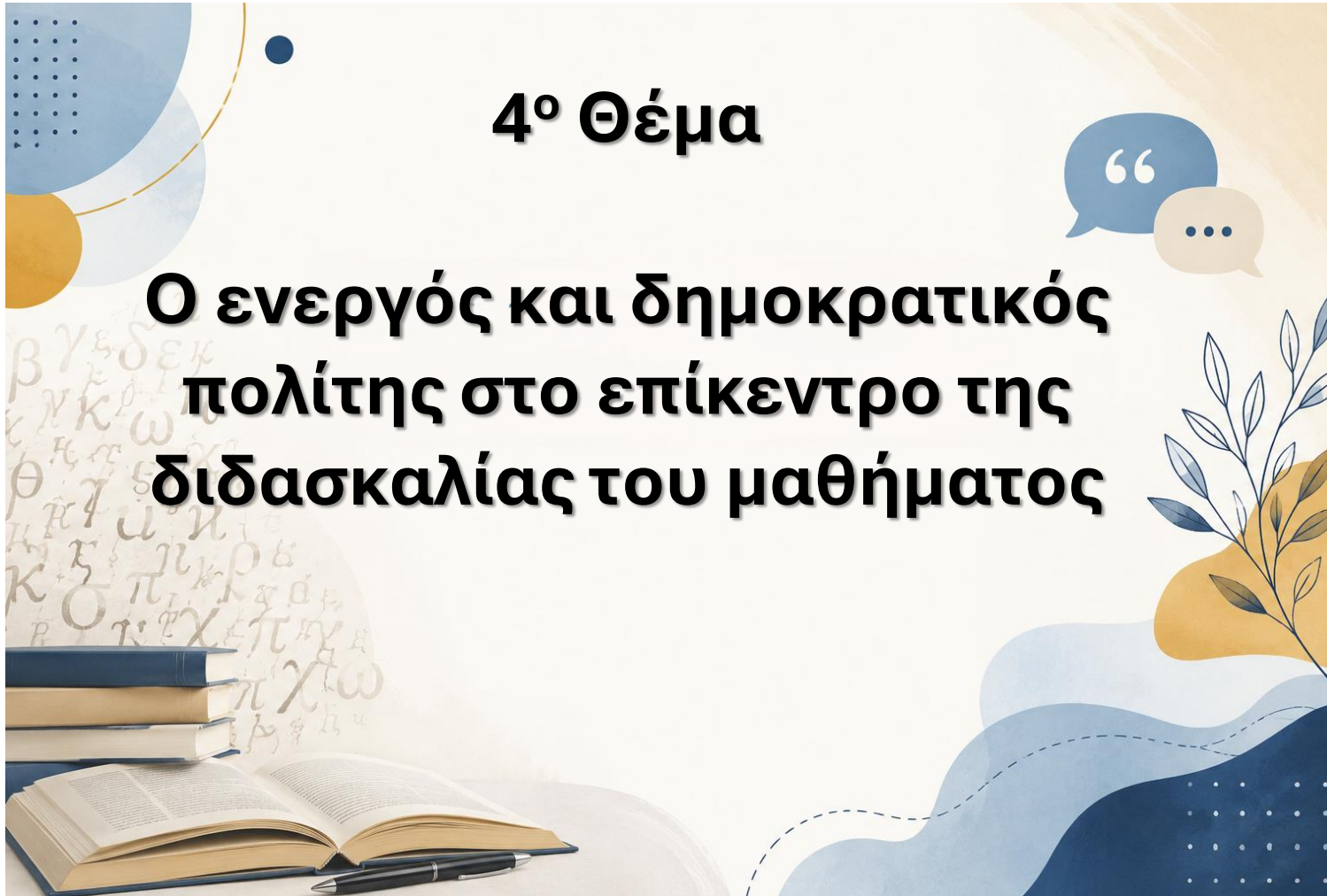
Μπορούμε μόνο από τα δεδομένα να συμπεράνουμε ότι οι πολίτες ανακυκλώνουν περισσότερο ή λιγότερο συνειδητά;

- **Όχι.** Τα δεδομένα δείχνουν μόνο το ποσοστό ανακύκλωσης και δεν μας πληροφορούν άμεσα για την περιβαλλοντική συνείδηση των πολιτών. Για παράδειγμα, ένα χαμηλό ποσοστό μπορεί να οφείλεται όχι στην αδιαφορία των πολιτών, αλλά στην έλλειψη κάδων ανακύκλωσης, στην ανεπαρκή ενημέρωση, στις υποδομές συλλογής ή στον τρόπο με τον οποίο οργανώνεται το σύστημα ανακύκλωσης.
- Συνεπώς, για να καταλήξουμε σε ασφαλέστερα συμπεράσματα, θα έπρεπε να εξετάσουμε και άλλους παράγοντες, όπως:
 - τη συχνότητα ενημέρωσης και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης,
 - την πρόσβαση των πολιτών σε κάδους ανακύκλωσης,
 - τις κρατικές πολιτικές,
 - τις υποδομές διαχείρισης αποβλήτων,
 - τη συμμετοχή των πολιτών σε προγράμματα ανακύκλωσης.

4^ο Θέμα

**Ο ενεργός και δημοκρατικός
πολίτης στο επίκεντρο της
διδασκαλίας του μαθήματος**

**Ενεργός και
Δημοκρατικός
πολίτης**

«Διευκρινίζεται ότι στο επίκεντρο των θεματικών ενοτήτων βρίσκεται η έννοια του Ενεργού Πολίτη (πολιτότητα - πολιτειότητα). Ως εκ τούτου, ο/η διδάσκων/διδάσκουσα καλείται μέσα από τη διδασκαλία των θεματικών ενοτήτων να καλλιεργήσει την κριτική και δημιουργική σκέψη των μαθητών/μαθητριών, οι οποίοι/οποίες ως υπεύθυνοι πολίτες, με αυτόνομη προσωπικότητα, με σεβασμό στη διαφορετικότητα θα ασκούν με συνέπεια τα δικαιώματά τους αναλαμβάνοντας παράλληλα και τις υποχρεώσεις τους »

(Πλαίσια Μάθησης – Προγραμματισμοί 2026-2027

5^ο Θέμα

Δράσεις - Διαγωνισμοί

■ Διαγωνισμοί:

- ✓ Διαγωνισμός Νέας Ελληνικής Γλώσσας
- ✓ 4ος Παγκύπριος Διαγωνισμός «Τη γλώσσα μου έδωσαν ελληνική»

■ Ημερίδες:

- ✓ Ημερίδα για τη διδακτική της Νέας Ελληνικής Γλώσσας
- ✓ Ημερίδα της Ο.Α.Π. Θεατρολογίας σε συνεργασία με την Ο.Α.Π. Νέας Ελληνικής Γλώσσας

**Ομάδα Αναλυτικού Προγράμματος
Νέας Ελληνικής Γλώσσας**

**Δρ Γιάννος Σωκράτους, Επιθεωρητής Φιλολογικών Μαθημάτων, υπεύθυνος ΟΑΠ ΝΕ
Γλώσσας**

gsokratous@schools.ac.cy

Τηλ.: 22800694

**Δρ Χλόη Δημητρίου, Επιθεωρήτρια Φιλολογικών Μαθημάτων, συνυπεύθυνη ΟΑΠ ΝΕ
Γλώσσας**

chdimitriou2@schools.ac.cy

Τηλ.: 22800524

Ευτυχία Γεωργίου, Σύμβουλος Φιλολογικών Μαθημάτων, μέλος ΟΑΠ ΝΕ Γλώσσας

efgeorgiou@schools.ac.cy

Τηλ.: 22800903

Μύρια Σταύρου, Σύμβουλος Φιλολογικών Μαθημάτων, μέλος ΟΑΠ ΝΕ Γλώσσας

mstavrou2@schools.ac.cy

Τηλ.: 22800903

**Άντρια Κούμα - Αθανασίου, Σύμβουλος Φιλολογικών Μαθημάτων, μέλος ΟΑΠ ΝΕ
Γλώσσας** akouma@schools.ac.cy

Τηλ.: 22800903